

La fundació del «Sindicato Agrícola» de Vilassar de Mar

En els segles xvii i xviii, lentament, l'agricultura s'acosta a la platja, fugint de la muntanya, baixa a la terra més dolça del pla i al clima més suau.

Ja de ple en el segle XIX, en total es regaven a Vilassar, en el 1834, la xifra de 35 quarteres (la quartera de terra local equival aproximadament a 2.500 m²). Després de consultar els arxius de l'entitat sindical i els antecedents continguts en les seves publicacions, les quarteres regades l'any 1910 eren 75.

En el 1903, a primers de gener, és quan a Vilassar de Mar ja es troben notícies de la primera unió professional dels agricultors. Aquesta entitat portà el nom de «Unión Agrícola Vilassanense», i la seva Comissió Directiva fou així: president Isidre Vila i Rovira, secretari Pere Ramon i Guardiola, tresorer Pere Almera i Comas, vocals Francesc Tolrà i Bosch i Joan Abril i Vives. Malgrat els seus bons propòsits, la «Unión» no respongué als anhels ni a les esperances que havia despertat, i es veié ofegada en el mateix paper segellat de la seva creació. La causa cal atribuir-la als propis pagesos, que li negaren el suport.

La Llei de Sindicats Agrícoles del 28 de gener de 1906, va oferir a la pagesia una base jurídica per organitzar-se legalment, que possibilitaria la creació d'entitats agràries a molts llocs de Catalunya, i al Maresme particularment. Els efectes d'aquesta Llei i les seves finalitats foren indispensables per fomentar l'agricultura i la ramaderia, contribuint a estimular la fundació del Sindicat al nostre poble.

El conreu de patates excità l'ampliació de l'horta. En el transcurs de la Guerra Europea, anys 1914 al 1918, les collites de primavera assoleixen bons preus als mercats de França i d'Anglaterra. Una sola sembrada els val per tot l'any. Heus ací l'explicació del perquè als deu anys d'aquest esdeveniment

trobem gairebé tota la plana vilassarenca convertida en terra de regadiu. L'anivellament dels camps el varen fer els propis pagesos, i en moltes ocasions a tornajornals, que fou una manera d'ajuda mútua molt característica d'aquell temps.

La veritable unió pagesa no s'esdevé fins a l'any 1918, quan les exportacions de patates començaven a incrementar-se en cada campanya, essent objecte d'una intensa especulació per part dels exportadors i dels negociants.

En aquest moment la creació d'una entitat que respongués a la defensa immediata de les patates s'esdevingué el 14 de gener de l'any 1918, adoptant el nom de «Sindicato Agrícola de Vilassar de Mar», i tingué el seu domicili social en aquesta població, al carrer del Carme número 3. El seu Reglament fou presentat a efectes de la Llei de Sindicats Agrícoles, a l'Excel·lentíssim Governador Civil de Barcelona, senyor Rothwos, i aprovat el 4 de febrer del mateix any.

Els pagesos vilassarencs que signaren els Estatuts i les Actes de constitució foren 41, els quals bé mereixen el qualificatiu de fundadors, i els seus noms de testimoni. Foren els següents: Miquel Jorba i Esteve, Josep Prat i Riera, Vicenç Vila i Rovira, Isidre Vila i Rovira, Antoni Itchart i Ros, Pau Ramon i Llibre, Josep Carbonell i Coll, Joan Serra, Josep Roura, Francesc Ramon, Salvador Punsola i Anglada, Joaquim Punsola i Anglada, Joan Abril i Ramon, Pau Llibre i Orriols, Josep Ramon, Manuel Alsina, Jaume Tolrà i Bosch, Joan Ribas i Lloveras, Josep Ribas i Lloveras, Pere Ramon i Guardiola, Cristòfol Tudó i Llobet, Feliu Itchart i Flamarich, Eudald Roger, Jaume Itchart, Miquel Barba, Josep Pagès i Mateu, Ramon Serra i Llibre, Andreu Gel i Cuberta, Eusebi Gel i Cuberta, Salvador Junyent, Josep Singla, Jaume Domènech i Lloveras, Josep Domingo, Josep Ramon i Guardiola,

Miquel Pons i Andreu, Jaume Lloveras A., Andreu Planas i Prat, Josep Brasó i Riera, Joan Ramon, Jaume Pujol i Bosch, i Jaume Lloveras.

Aquesta vegada l'entitat adopta un nom propi que sembla que hagi de perdurar definitivament i a través de totes les circumstàncies: «Sindicat Agrícola»; però no fou així.

Després de la Guerra Civil espanyola l'Administració que governava el país en aquell temps li donà el nom de «Sindicato Agropecuario», però al poc temps el canviava pel de «Hermandad Sindical de Labradores y Ganaderos».

El Reial Decret 1.336/1977, del 2 de juny, B.O.E. núm. 142 (15-06-77) crea les Cambres Agràries, que seran corpo-

racions de Dret Públic, emparades per la Llei i reconegudes per l'Estat, constituint-les amb caràcter d'òrgans de consulta i col·laboració de l'Administració a través del Ministeri d'Agricultura.

Bé doncs, ja tenim altra vegada que al Sindicat li han canviat el nom: ara es diu «Cambra Agrària Local de Vilassar de Mar».

Puc avalar, com a ex-funcionari d'aquesta Entitat durant quaranta-set anys, que el que no li han pogut canviar mai, fins ara, i que manté com en aquell primer dia de l'any 1918, és l'esperit de defensa de la pagesia, a la qual representa i que acull en el seu àmbit.

VICENÇ BERNET I LLORET

ex-Secretari de la C.A.L. de Vilassar de Mar

Façana del primer estatge
del Sindicat Agrícola
de Vilassar de Mar,
a la casa número 3
del carrer del Carme.

(Foto de la dècada de 1920.)